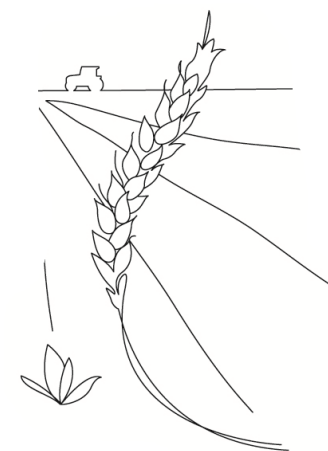

Stinksot

Alf Djurberg

Växtskyddscentralen

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Biologi för stinksot/dvärgstinksot

- Infekterar vid groningen innan grodden växt igenom markytan
- Infektion gynnas av relativt låg temp på 5-10 grader
- Växter systemiskt i plantan - inga synbara symtom
- Kärnorna på angripna plantor omvandlas till sotsporer
- Sporer sprids till skörden och till marken i samband med skörd
- Sporer överlever minst 10 år i marken
- Sporer överlever också om de passerat genom djur och gödselhantering.
- 1 sotkärna innehåller 5-10 miljoner sporer
- 1 sotax/m² motsvarar ca 500 sporer/g (certifieringsgräns för dvärgstinksot på betat utsäde)
- Stinksot kan även angripa vårvete, rågvete, råg o flera andra gräs

Skillnader och likheter

Egenskaper	Stinksot <i>Tilletia caries</i>	Dvärgstinksot <i>T. contraversa</i>	<i>T. laevis</i>
Spridningsväg	Utsädessmitta ca 98 % marksmitta ca 2 %	Marksmitta 99,9 %	?
Sporgroning	Både vid ljus och mörker	Endast vid ljus	?
Motåtgärder	Grund sådd	Mylla utsäde väl	?
	Toleranta sorter	Toleranta sorter	Troligen sortskillnader
	Betning/ behandling	Specialbetningsmedel	?
Certifieringskrav	Betning/ behandlings- bart mellan 1 och 1000 sporer/g	Betningsbar mellan 1 och 500 sporer/g	Ej specifikt reglerad men hanteras som stinksot

Försök – utlägg höst 2020, 3 platser

Led	Behandling	DC 00 Dos L/100kg	Finansiär
1	Obehandlat P1	-	Regionen
2	Celest Formula M P1	200 ml/100 kg	SJV
3	Vibrance Gold P1	200 ml/100 kg	Syngenta
4	Cerall P1	1000 ml/100 kg	LM
5	Thermoseed P1		LM
6	Borstat 3gg + Brunt senapsmjöl P1	1500 g/100 kg	Regionen
7	Obehandlat P2	-	Regionen
8	Celest Formula M P2	200 ml/100 kg	SJV
9	Vibrance Gold P2	200 ml/100 kg	Syngenta
10	Cerall P2	1000 ml/100 kg	LM
11	Thermoseed P2		LM
12	Borstat 3gg + Brunt senapsmjöl P2	1500 g/100 kg	Regionen

P1: Praktik Gro 95%, Tkv 44,5g, T.caries 7000 sporer/g.

P2: Aros, Gro 95%, Tkv 40,4g, T.caries 1440 sporer/g + T.laevis 460 sporer/g.

Åtgärder mot stinksot

- Använd kontrollerat/certifierat utsäde
- Använd toleranta sorter
- Grund sådd, varm jord
- Se upp för spillplantor! (växtföljd, jordbearbetning)